

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/200/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717210009
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5717210009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobkyne: M. H., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/X, K. W. D., právne zastúpená JUDr. Jaroslavom Čiernym, advokátom, so sídlom v V., S. XX, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o zaplatenie náhrady škody 458,66 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin z 10. apríla 2018, sp. zn. 7C/32/2017-55 v spojení s opravným uznesením z 18. júna 2018, sp. zn. 7C/32/2017-77, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni **p r i z n á v a** proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 458,66 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 05.07.2017 do zaplatenia. Dospel k záveru, že nárok navrhovateľky na náhradu škody v zmysle § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 17 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov, je dôvodný. Vykonaným dokazovaním zistil, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Obvodné oddelenie Turčianske Teplice sp. zn. ČVS:ORP-81/PT-MT-2013 zo dňa 14.02.2013 bolo vznesené obvinenie voči žalobkyni (vtedy M. T.) za prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu žalobkyňa podala sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Martin uznesením č.k. 3Pv/61/2013-10 zo dňa 03.05.2013 zamietla, pretože ju nepovažovala za dôvodnú. Následne Okresný súd Martin rozsudkom z 15.02.2017 č.k. 13T/121/2013 žalobkyňu oslobodil spod obžaloby. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.03.2017.

2. Žalobkyňa si uplatnila právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu zastúpeného Generálnou prokuratúrou SR a to podaním zo dňa 07.04.2017. Nárok na náhradu škody si uplatnila voči štátu z titulu trov obhajoby v trestnom konaní vo výške 458,66 Eur, ktorý preukázala vyúčtovaním trov obhajoby. Žalovaná výšku uplatnenej škody žalobkyňou v priebehu konania nespochybňovala. Žalovaná uplatnený nárok na náhradu škody neuznala z dôvodu, že postup prokurátora v konaní bol zákonný a správny. V prípravnom konaní nedošlo k zmene dôkaznej situácie a preto prokurátor podal obžalobu. Podľa názoru žalovanej, nebolo pochybností o tom, že žalobkyňa sa skutku dopustila. Až v priebehu súdneho konania nastala zmena dôkaznej situácie, ktorá viedla k záveru, že sa nepodarilo bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že skutok spáchala žalobkyňa. Uvedený názor žalovanej nepovažoval za správny, vzhľadom aj na zaužívanú súdnu prax pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody a z dôvodu nezákonného rozhodnutia v prípade začatia a vedenia trestného konania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením. Rozhodujúcim meradlom

opodstatnenosti nároku je neskorší výsledok trestného konania. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/194/2010, rovnaký význam, ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale len na samotný výsledok trestného konania. Vzhľadom na uvedené, rozhodnutia v trestnom konaní o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia bolo potrebné považovať za rozhodnutie nezákonné, ak neskôr žalobkyňa ako obvinená a obžalovaná v trestnom konaní bola spod obžaloby oslobodená. Žalobkyni v súvislosti s priznaním nároku na náhradu škody, zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Uviedla, že právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom nie je v zmysle článku 46 ods. 3 a článku 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky absolútnym právom. V zmysle podmienok § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je možné každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok, pokladať za nezákonné rozhodnutie. Na tom nič nemení ani v prípade, ak by neskoršie došlo k oslobodeniu spod obžaloby. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 201/2007, ako aj nález Ústavného súdu SR II. ÚS 163/2013. Ďalej poukázala na okolnosti prejednávanej veci, keďže trestné stíhanie žalobkyne začalo vydaním uznesenia o vznesení obvinenia za prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona, pretože na základe zistených skutočností (trestného oznámenia poškodeného, výsluch svedkov) bol dostatočne odôvodnený záver, že žalobkyňa sa skutku, pre ktorý bola obvinená, dopustila. K zmene tejto skutkovej situácie nedošlo ani do dňa podania obžaloby na súd. Až v priebehu súdneho konania nastala zmena dôkaznej situácie, ktorá napokon viedla k záveru súdu, že sa nepodarilo bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že skutok spáchala práve obžalovaná. S poukazom na zistený skutkový stav v rámci konania pred súdom a vzhľadom na zistené rozpory, súd uplatňujúc zásadu „v pochybnostiach v prospech obvineného“ obžalovanú spod obžaloby oslobodil. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že orgány činné v trestnom konaní, ale aj súd, striktnie postupovali v zmysle zásad upravených Trestným poriadkom. Z rozhodnutia Okresného súdu Martin v trestnom konaní nevyplýva, že by súd konštatoval nezákonný postup policajného orgánu, resp. postup prokurátora a v predmetnej veci neboli preukázané žiadne okolnosti a dôvody, ktoré by odôvodňovali odškodnenie žalobkyne. Žiadala preto rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Poukázala na skutočnosť, že žalovaná svojím postojom a podaným odvolaním presunula spor do roviny otázky fungovania či zachovania právneho štátu, kde aj v stovkách obdobných prípadoch súd priznal náhradu škody spočívajúcej v trovách obhajoby, a to s poukazom na nález Ústavného súdu SR z 29. mája 2013, sp. zn. I. ÚS 564/2012. K imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď. Citovaná časť nálezu Ústavného súdu SR II. ÚS 163/2013 sa týkala ušlého zisku za žalobcom tvrdenú nezákonnú väzbu a vo vzťahu k iným okolnostiam, než boli predmetom predmetnej prejednávanej veci.

5. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 378 ods. 1 v spojení s § 177 ods. 2 písm. c/ CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa § 379 a § 380 CSP, ktorý v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Záver súdu prvej inštancie, ktorý zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím vo výške 458,66 Eur titulom účelne vynaložených trov konania v trestnom konaní v zmysle § 3 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., je správny.

7. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Obvodné oddelenie Turčianske Teplice sp. zn. ČVS:ORP-81/PT-MT-2013 zo dňa 14.02.2013 bolo vznesené obvinenie voči žalobkyni pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona. Proti predmetnému uzneseniu žalobkyňa podala sťažnosť, ktorú

Okresná prokuratúra Martin uznesením z 03.05.2013 č.k. 3Pv/61/2013-10 zamietla pre jej nedôvodnosť. Rozsudkom Okresného súdu Martin z 15.02.2017 sp. zn. 13T/121/2013 bola obžalovaná Veronika Rošková oslobodená spod obžaloby pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona, lebo nebolo preukázané, že žalovaný skutok spáchala obžalovaná M. T.. Rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 13T/121/2013 nadobudol právoplatnosť dňa 03.03.2017.

8. Súd prvej inštancie správne ustálil, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, oslobodenie spod obžaloby, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad spáchania trestného činu obvinením, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o oslobodení spod obžaloby sa trestné stíhanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia (uznesenie najvyššieho súdu z 18. októbra 2010 sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2014). Aj v danom prípade, pokiaľ bola žalobkyňa ako obžalovaná spod obžaloby oslobodená, lebo nebolo preukázané, že skutok spáchala, v zmysle ustálenej súdnej praxe je možné považovať všetky rozhodnutia, ktoré predchádzali vydaniu oslobodzujúceho rozsudku za nezákonné bez toho, aby došlo k zrušeniu uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čím došlo k naplneniu podmienok uvedených v § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Tieto závery sú v súlade so súčasnou judikatúrou súdov (viď vyššie R 37/2014, ďalej rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo 53/93, 1 Cz 43/90 a ďalšie) a svojou rozhodovacou činnosťou ho v prevažnej miere potvrdzuje aj Ústavný súd SR (napríklad III. ÚS 177/06, I. ÚS 320/16, I. ÚS 395/16 a iné). Preto pokiaľ žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplatenie náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle § 3 ods. 1 písm. a), § 6, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. titulom náhrady trov obhajoby v trestnom konaní, odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie, považoval žalobu žalobkyne za dôvodne uplatnenú.

9. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu správne dospel k právnomu záveru o dôvodnosti uplatneného nároku žalobkyne na náhradu škody na základe podmienok zákona č. 514/2003 Z.z., odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyne priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.
(§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)